

Analiza activității economico-financiare a întreprinderii

Chisinau

- Subiectele modulului:
 1. Necesitatea și rolul analizei financiare
 2. Analiza activelor și pasivelor
 3. Veniturile și cheltuielile întreprinderii
 4. Analiza indicatorilor de profitabilitate
 5. Analiza indicatorilor de insolvabilitate
si lichiditate

- Subiectele modulului:

6. Analiza indicatorilor de rentabilitate

7. Analiza indicatorilor de piață

- **Evaluarea cursului. Studii de caz. Exerciții practice.**

Răspunsuri la întrebările participanților.

Rolul analizei economico – financiare:

- Prevedere;
- Coordonare;
- Decizie;
- Control;
- Realizarea procesului decizional al conducerii;
- Planificarea activității;
- Evidența posibilităților de îmbunătățire;
- Stabilirea soluțiilor de îndeplinire a obiectivelor propuse.

Divizarea

Din punct de vedere a raportului între momentul în care se efectuează analiza și momentul producerii activităților se disting două tipuri de analiză economico – financiară:

- Analiza post – factum;
- Analiza previzională.

După perioada, se disting următoarele tipuri:

Analiza curentă sau operațională;

- Analiza periodică;
- Analiza special organizată.

Eficiența analizei economico – financiare este asigurată în măsura în care se respectă cu strictețe următoarele cerințe:

Analiza trebuie să se bazeze pe informații reale, rezultate din surse de informare obiective;

Analiza trebuie să aibă la bază metode adecvate,

Adaptate la specificul economico – financiar

Analiza se efectuează sistematic și operativ;

Analiza trebuie să se caracterizeze prin obiectivitate, evidențiind cu exactitate deficiențele constatate și cauzele lor;

Analiza trebuie să ofere date comparative ale fenomenului studiat în evoluția lui

Analiza economico – financiară este finalizată prin propuneri și măsuri concrete, aplicabile și eficiente

Funcțiile analizei economico – financiare

- Funcția de diagnoză;
- Funcția de gestiune eficientă a patrimoniului și capitalurilor;
- Funcția de informare;
- Funcția de evaluare a performanțelor financiare;
- Etc.

Analiza economico – financiara

Trebuie folosite în procesul de evaluare financiară:

- Analiza financiară curentă;
- Analiza financiară comparativă;
- Analiza pe bază de ponderi (cote procentuale);
- Analiza fluxurilor de fonduri;
- Analiza pe bază de indicatori financiari.

Analiza financiară curentă

Comparând cifrele actuale cu cele planificate, managerii agromagzinelor observa îndeplinirea sau neîndeplinirea obiectivelor propuse. **(tabel)**

Analiza financiară curentă

Nr.	Denumirea posturilor	planificat	realizat
1	Venituri din vinzari	100000	118000
2	Costul vinzarilor	56000	61000
3	Profit brut	34000	57000
4	Alte venituri		1500
5	Cheltuieli comerciale	10000	12500
6	Cheltuieli generale si administrative	19000	21500
7	Alte cheltuieli operationale		500
8	Rezultatul din activitate	5000	24000
9	Impozit	1250	6000
10	Profit	3750	18000

Analiza financiara comparativa

Active	2016	2017	diferenta (+,-)
<u>Active curente</u>			
Mijloace bănești	4,332	15,681	11,349
Alte Stocuri	52,123	59,715	7,592
Creanțe aferente MA	138,509	353,320	214,811
Alte Creanțe	21,415	15,059	(6,356)
Total active curente	216,379	443,775	227,396
<u>Active pe termen lung</u>			
Mijloace fixe	2,786,056	3,226,438	440,382
Uzura	(1,608,516)	(1,606,988)	1,528
Alte mijloace fixe	6,455	13,387	6,932
Total active pe termen lung	1,183,995	1,632,837	448,842
Total Activ	1,400,374	2,076,612	676,238
<u>Datorii curente</u>			-
Datorii comerciale	16,014	46,253	30,239
Alte datorii curente	30,332	158,687	128,355
Total datorii curente	46,346	204,940	158,594
<u>Datorii pe termen lung</u>	-	459,577	459,577

Analiza pe baza de pondere

Calcularea fiecărui element din Raportul privind rezultatul financiar, ca % din total venituri și total cheltuieli și a fiecărui post al Bilanțului contabil, ca procent din total pasive;

Compararea rezultatelor actuale cu rezultatele financiare planificate din bilanțul contabil și Raportul privind rezultatul financiar; și rezultatele actuale cu performanțele trecute

Analiza fluxurilor de fonduri

Analiza fluxurilor de fonduri arată cum au fost folosite fondurile **magazinelor agricole** și permite managerilor să evalueze cât de eficient au fost aceste investite.

Acestea nu le va putea îndeplini decât dacă satisface două cerințe financiare majore:

Rentabilitate;

Echilibrul financiar.

Analiza fluxurilor de fonduri

Echilibrul financiar poate fi exprimat prin:

Solvabilitate, respectiv capacitatea firmelor de a face față tuturor obligațiunelor de plată la scadență;

Lichiditate, adică aptitudinea firmelor de a-și transforma activelor în mijloace bănești

Analiza echilibrului financiar și a structurii financiare

Analiza bilanțului este orientată în mod tradițional spre studierea solvabilității întreprinderii. Astfel, atunci când se analizează situația financiară, principalul aspect vizat este capacitatea unității de a-și asigura solvabilitatea, adică de a-și putea plăti datoriile atunci când acestea devin scadente

Analiza echilibrului financiar și a structurii financiare

Echilibrul financiar poate fi definit prin capacitatea întreprinderii de a asigura din încasările sale plata fără întrerupere a datoriilor contractate anterior, inclusiv a datoriilor curente generate de realizarea obiectului de activitate sau de legislația fiscală, astfel încât ea să evite riscul de faliment.

Din cele prezentate rezultă că menținerea echilibrului financiar constituie condiția esențială a supraviețuirii firmei.

Analiza echilibrului financiar și a structurii financiare

Totuși, nu trebuie omis faptul că în viața unor întreprinderi pot interveni momente în care solvabilitatea este afectată. Aprecierea echilibrului financiar trebuie să țină seama de condițiile concrete ale apariției incapacității de plată.

Dacă solvabilitatea este afectată temporar și excepțional, în general nu este știrbită credibilitatea unității în relațiile cu terții. În asemenea împrejurări, fenomenul nu este grav

Analiza echilibrului financiar și a structurii financiare

În principal, solvabilitatea este influențată de:

- imposibilitatea recuperării unor creanțe de la terți;
- corelarea defectuoasă dintre încasări și plăți în perioadele de creștere economică a întreprinderii;
- desfășurarea activității într-un sector caracterizat de instabilitate.

Soluția constă fie în contractarea unor credite pe termen scurt, fie în obținerea unei amânări a plății datoriilor către creditorii

Analiza echilibrului financiar și a structurii financiare

În ceea ce privește analiza structurii financiare, aceasta vizează mărimea și proporția deținută de diferitele elemente patrimoniale în cadrul posturilor bilanțiere.

Deși aceasta pare nesemnificativ în raport cu analiza contabil-financiară, ea devine relevantă prin asocierea cu noțiunea de lichiditate, având în vedere că nu toate elementele de patrimoniu (în special cele de activ) se transformă la fel de ușor în lichidități.

Analiza echilibrului financiar și a structurii financiare

Practic, structura financiară este influențată de o multitudine de factori, de genul:

- natura activității desfășurate, se determină anumite restricții de ordin tehnico-economic;
- gradul de capitalizare a activității, concretizat în greutatea specifică deținută de imobilizări în totalul activului;
- durata procesului operațional;
- durata de folosință a imobilizărilor și viteza deprecierii

Analiza echilibrului financiar și a structurii financiare

- dreptul de proprietate asupra activelor imobilizate (provenite din finanțare proprie sau intrare prin „leasing”);
- relațiile cu partenerii externi și, în special, cele pe linie de decontare a creanțelor și datoriilor;
- mărimea întreprinderii etc .

Analiza coeficienților financiari

Analiza ratelor de lichiditate

Lichiditatea reprezintă capacitatea de achita datoriile la scadență și de a face față unor nevoi neprevăzute de disponibilități bănești. Doi indicatori utilizați pentru calculul lichidității sunt:

- capitalul lucrativ (fondul de rulment);
- lichiditatea generală.

Fondul de rulment. Fondul de rulment (sau sursele disponibile ale mijloacelor circulante), reprezintă suma cu care totalul activelor circulante depășește totalul datoriilor pe termen scurt. Sub aspect financiar orice bilanț se descompune în trei mari mase:

- ✎ Fondul de rulment;
- ✎ Necesarul de fond de rulment;
- ✎ Mijloace bănești.

Adică, formula de calcul în baza informației reflectate în bilanțul contabil este următoarea:

**Fondul de rulment = Necesarul de fond de rulment +
Mijloace bănești**

(Cu alte cuvinte, fondul de rulment se calculează ca diferența dintre mijloacele circulante și datoriile curente ale întreprinderii:

Fondul de rulment

FR = Mijloace circulante – Datorii (pasive) curente).

Echilibrul financiar al întreprinderii se descrie prin relația:

FR - Necesarul de fond de rulment = Mijloace bănești

Fondul de rulment exprimă excedentul activelor curente față de datoriile pe termen scurt. a.d. Rezultă ca apar trei situații posibile:

- 1. Active curente = Datorii curente =>FR =0;**
- 2. Active curente > Datorii curente =>FR >0;**
- 3. Active curente < Datorii curente =>FR <0.**

Bilanțul contabil (forma agregativă)

(lei)

Activ	2017	2016	Pasiv	2017	2016
I. Active pe termen lung	100 000	45 000	III. Capital propriu	115 000	25 000
II. Active circulante (curente)	145 000	160 000	IV. Pasive pe termen lung	80 000	110 000
			V. Pasive curente	50 000	70 000
Total active (I+II)	245 000	205 000	Total pasive (III+IV+V)	245 000	205 000

Ratele de structură

Ratele de structură au la bază comparația dintre un post sau un grup de posturi ale activului ori ale pasivului și mărimea totală a bilanțului. După natura contabilă a elementelor bilanțiere avute în vedere, se pot distinge:

- rate de structură ale activului,
- rate de structură ale pasivului

Ratele de structură

1. Ponderea (greutatea specifică) imobilizărilor corporale reflectă gradul de imobilizare a activității, adică măsura în care depinde desfășurarea procesului de exploatare de latura sa tehnică și se determină pe baza relației:

$$A1 = \frac{\text{Active pe termen lung}}{\text{Activ total}} \times 100$$

Ratele de structură

- 2. Ponderea immobilizărilor financiare** exprimă gradul de implicare al unității în activități financiare de plasare a capitalului excedentar, în finanțarea activității altor firme, prin deținere de participanții, investiții de portofoliu și împrumuturi acordate pe termen mediu și lung. Ea se calculează astfel:

$$A2 = \frac{\text{Investitii financiare}}{\text{Activ total}} \times 100$$

Ratele de structură

3. Ponderea activelor circulante materiale caracterizează gradul de stocaj înregistrat de unitate, interpretarea sa făcându-se în strânsă corelație cu obiectul de activitate, politica generală a întreprinderii, caracterul procesului de exploatare etc.

Ratele de structură

Se calculează pe baza relației:

$$\begin{aligned} A3 &= \frac{\text{Active cir - te mater - le}}{\text{Activ total}} \times 100 = \\ &= \frac{\text{Stocuri productie in curs de executie}}{\text{Activ total}} \times 100 \end{aligned}$$

Ratele de structură

Ponderea creanțelor comerciale reflectă politica de credit comercial, exprimând portofoliu de creanțe din patrimoniul unității și mărimea termenului de decontare acordat clienților, fiind determinată pe baza relației:

$$A4 = \frac{\text{Clienți și creanțe}}{\text{Activ total}} \times 100$$

Ratele de structură

Ponderea disponibilităților caracterizează gradul de lichiditate al activului, valoarea sa informațională crescând în condițiile analizei în dinamică, deoarece exprimă o “îmbogățire” sau o “sărăcire” a trezoreriei și, implicit, a situației financiare, comparativ cu exercițiul anterior. Se calculează în baza relației:

$$A5 = \frac{\text{Mijloace banesti}}{\text{Activ total}} \times 100$$

Ratele de structură ale pasivului

Ratele calculate pe baza activului sunt influențate semnificativ de:

- apartenența la un anumit sector de activitate;
- constrângerile tehnico-economice legate de acestea;
- politicile echipei de conducere;
- elementele conjuncturale.

Ratele de structură

Autonomie globală care exprimă în esență gradul de finanțare al elementelor de activ pe seama resurselor proprii și poate fi determinată astfel:

$$P1 = \frac{\text{Capitalul Propriui}}{\text{Pasiv total}} \times 100$$

Ratele de structură ale pasivului

Deși, este de dorit ca activul fiecărei societăți să fie finanțat într-o măsură cât mai mare pe seama resurselor proprii,

Nu trebuie neglijată nici finanțarea activului pe seama resurselor furnizate de terți,

În deosebi când finanțarea străină se realizează în condiții avantajoase (profitul obținut pe seama acestei finanțări este net superior contraprestațiilor către terți);

Ratele de structură

Autonomie la termen, reliefată prin următoarele rate ce sunt considerate mai expresive decât autonomia globală, deoarece exprimă structura capitalurilor permanente care asigură o finanțare îndelungată (pe o perioadă mai mare de un an) a activității întreprinderii:

$$P2 = \frac{\text{Capitalul Propriui}}{\text{Capitauri perm - te}} \times 100$$

$$P3 = \frac{\text{Datorii pe termen lung si medii}}{\text{Capitalul Propriu}} \times 100$$

Ratele de structură ale pasivului

Aceste relații de calcul exprimă indicatori aproape identici ca interpretare și ar putea fi substituiți.

Dintre acestea, cea mai utilizată este ultima, cunoscută sub denumirea de “coeficientul de levier” care permite:

- - Să se aprecieze capacitatea de îndatorare a întreprinderii, deoarece ultima rată se apropie de saturație atunci când ea tinde spre 1;
- - Să se măsoare în ce măsură unitatea recurge la coeficientul de levier.

Ratele de structură ale pasivului

Stabilitatea resurselor de finanțare poate fi apreciată prin următoarea rată:

$$P4 = \frac{\text{Resurse stabile}}{\text{Pasiv total}} \times 100$$

Ratele de structură ale pasivului

Modul de calcul al acestui coeficient în 2 aspecte:

- una apreciază că în mărimea capitalurilor permanente ar trebui incluse și amortizările aferente , iar activul să reflecte elementele activelor la valoarea lor de intrare (brută); o asemenea optică urmărește cunoașterea valorii avansate de întreprindere în capitalul fix, deoarece amortizările reprezintă o parte a autofinanțării;
- a doua ridică problema includerii totale sau parțiale a amortizărilor pentru riscuri și cheltuieli în categoria capitalurilor permanente.

Ratele de sinteză

Denumite și coeficienți ai echilibrului financiar, ratele de sinteză se calculează pe baza informațiilor conținute de cele două părți ale bilanțului.

Ca urmare a faptului că în calculul coeficienților se face o distincție netă între resursele stabile și utilizările stabile, pe de o parte, și activele circulante și datoriile pe termen scurt

Ratele de sinteză

Rata finanțării stabile a imobilizărilor
reflectă măsura în care capitalurile
permanente contribuie la finanțarea
imobilizărilor din patrimoniul unității,
calculându-se baza relației

$$S1 = \frac{\text{Resurse stabile}}{\text{Active pe termen lung nete}} \times 100$$

Ratele de sinteză

2 **Gradul de autonomie al întreprinderii**, calculat pe baza relației:

$$S2 = \frac{\text{Resurse stabile}}{\text{Active pe termen lung nete}} \times 100$$

exprimă proporția în care este asigurată finanțarea activului pe seama resurselor proprii. O mărime supraunitară a coeficientului indică faptul că unitatea acoperă integral pe seama resurselor proprii valoarea activelor de lungă durată, iar excedentul servește ca resursă de finanțare a activelor circulante.

Ratele de sinteză

Lichiditatea generală (curentă).

Rata curentă (R c), utilă în analiza financiară pe termen scurt, indică măsura în care drepturile creditoare pe termen scurt sunt acoperite de valoarea activelor care pot fi transformate la nevoie în bani lichizi.

$$S3 = \frac{\text{Active circulante (curente)}}{\text{Datorii pe termen scurt}}$$

Ratele de sinteză

Rata rapidă Rr. (lichiditatea intermediară)

Rata restrînsă caracterizează ce parte din datoriile sale curente întreprinderea este capabilă să achite utilizând activele ce pot fi convertite imediat în mijloace bănești

$$S4 = \frac{\text{Active curente} - \text{Stocuri}}{\text{Pasive curente}}$$

Ratele de sinteză

Rata lichidității absolute.

Rata lichidității absolute (immediate) caracterizează, ce cotă din datoriile pe termen scurt întreprinderea este capabilă să achite la momentul dat nemijlocit cu mijloace bănești

$$S5 = \frac{\text{Mijloace banesti}}{\text{Datorii curente}}$$

Ratele de rotație

Viteza de rotație a stocurilor

Spre deosebire de coeficienții de structură și de sinteză care asigură o analiză statică a datelor cuprinse în bilanț, coeficienții de rotație vizează aspectele dinamice. Astfel, aceștia din urmă se referă la viteza și durata de rotație a elementelor legate de ciclul de aprovizionare – exploatare – desfacere, adică reflectă efectele interdependenței dintre factorii externi și cei interni.

$$R1a = \frac{\text{Costul bunurilor vindute}}{\text{Stocuri medii}}$$

Ratele de rotație

Perioada de rotație a stocurilor (în zile)

Pentru calculul celor două rate de rotație se impune ca atât numărătorul cât și numitorul să fie exprimați în unități de evaluare omogene: cost de achiziție sau cost de producție, după caz.

$$R1b = \frac{\text{Stocuri medii}}{\text{Costul bunurilor vindute}} \times 360$$

Ratele de rotație

Pornind de la formula anterioară, **durata de încasare a creanțelor comerciale** (în zile) se determină astfel:

$$R_{2a} = \frac{\text{Media creanțelor/clienti}}{\text{Vinzari}} \times 360$$

Ratele de rotație

Pornind de la formula anterioară, **durata de încasare a creanțelor comerciale** (în zile) se determină astfel:

$$R_{2b} = \frac{\text{Media creanțelor/clienti}}{\text{Vinzari}} \times 360$$

Ratele de rotație

Considerăm utilă determinarea ratelor de rotație, la aceste unități, separat pentru activitatea de comercializare a mărfurilor.

Viteza de rotație a datoriilor – furnizori este calculată pe baza relației:

$$R3a = \frac{\text{Cumparari}}{\text{Datorii comerciale}}$$

Ratele de rotație

Pornind de la formula anterioară, **termenul de plata al furnizorilor** (în zile) se determină astfel:

$$R3b = \frac{\text{Datorii comerciale}}{\text{Cumparari}} \times 360$$

Ratele de rotație

Rata de rotație a activelor prin care se compară întreaga activitate desfășurată cu patrimoniul aflat la dispoziția unității, măsurând intensitatea cu care este utilizată averea pentru a crea plus valori.

$$R_4 = \frac{\text{Vinzari}}{\text{Activul total}}$$

Ratele de rotație

Rata de rotație a capitalurilor proprii măsoară rentabilitatea utilizării capitalurilor proprii puse la dispoziția unității de către proprietarii sau dobândite prin autofinanțare, fiind calculată pe baza relației.

$$R5 = \frac{\text{Vinzari}}{\text{Capitalul Propriu}}$$

Analiza ratelor de solvabilitate

Solvabilitatea reprezintă capacitatea firmei de a face obligațiilor sale bănești, respectiv de a-și onora plățile la termenele scadente.

Cel mai utilizat indicator e Solvabilitatea patrimonială:

$$\text{Solvabilitate patrimonială} = \frac{\text{Capitalul propriu}}{\text{Total Pasive}} \times 100 \quad \text{sau}$$

$$\text{Rata de solvabilitate} = \frac{\text{Capital Propriu}}{\text{Total datorii} + \text{Capital propriu}}$$

Analiza ratelor financiare

Unele bănci calculează indicatorul de solvabilitate a firmelor atât pe termen scurt cât și lung, astfel se calculează și ***rata de acoperire a datoriilor totale***.

$$R_{adt} = \frac{\text{Total Pasiv}}{\text{Capital propriu}} \times 100$$

Rata datoriei financiare

$$R_{df} = \frac{\text{Datorii financiare (credite pe termen lung)}}{\text{Capital propriu} + \text{Datorii financiare}}$$

Analiza riscului de faliment

Pentru aprecierea gradului de probabilitate a falimentului se calculează indicatorul (formula scor "Z") la finele anului de gestiune raportat.

Ratele	Formula de calcul	Posturile din rapoartele financiare
R1=	$\frac{\text{Capital circulant}}{\text{Active totale}}$	$\frac{\text{Rd. 250} + \text{rd. 440, B.C.}}{\text{Rd. 470, B.C.}}$
R2=	$\frac{\text{Profit net capitalizat}}{\text{Active totale}}$	$\frac{\text{Rd. 150, R.R.F.}}{\text{Rd. 470, B.C.}}$
R3=	$\frac{\text{Profit brut}}{\text{Active totale}}$	$\frac{\text{Rd. 130, R.R.F.}}{\text{Rd. 470, B.C.}}$
R4=	$\frac{\text{Capital statutar}}{\text{Datorii totale}}$	$\frac{\text{Rd. 520, B.C.}}{\text{Rd. 970} + \text{rd. 760, B.C.}}$
R5=	$\frac{\text{Vînzări}}{\text{Active totale}}$	$\frac{\text{Rd. 010, R.R.F.}}{\text{Rd. 470, B.C.}}$
$Z = 1.2R1 + 1.4R2 + 3.3R3 + 0.6R4 + R5$		

Analiza ratelor de risc

Riscul poate fi abordat fie din punctul de vedere al mediului extern în care evoluează aceasta.

În raport cu funcțiile firmei, principalele categorii de **riscuri interne** sunt:

- ✓ Riscurile legate de **aprovizionare și desfacere** (contracte care nu au putut fi onorate de către furnizori, îngustarea pieței de desfacere etc.);

Analiza ratelor de risc

- ✓ Riscurile **tehnologice** (imposibilitatea achiziționării tehnologiei moderne din cauza problemelor legate în principal de finanțarea investițiilor);
- ✓ Riscurile generate de **factorul uman** (greve, incompetență.);
- ✓ Riscurile **informaționale** (imposibilitatea de a ține pasul cu noile tendințe ale pieței).

Analiza ratelor de risc

Riscurile externe se manifestă în mediul în care firma își desfășoară activitatea:

☑ **Riscurile politice** se referă la schimbările care pot modifica radical mediul economic în care firma își exportă în cea mai mare parte produsele (**risc de țară**);

Analiza ratelor de risc

- ☑ Riscurile **financiare** afectează rezultatele firmei în urma unor schimbări ce apar în condițiile pieței. Aceste riscuri sunt în afara sferei de control al firmei. De aici apare necesitatea identificării și a măsurării **riscurilor conjuncturale** și, în primul rând, a riscului **de preț** și a riscului **valutar**.
- ☑ Riscurile **contractuale** se referă la nerealizarea de către partener a obligațiilor pe care și le-a asumat prin contract.

Riscul financiar

Întrebările pe care trebuie să vi le puneți atunci când luați o decizie în domeniul financiar sunt următoarele:

- ☐ Afacerea propusă oferă un risc acceptabil?
- ☐ Beneficiile previzionate justifică volumul investițiilor ce vor trebui angajate?

Riscul financiar

Pot fi evidențiate unele **cazuri caracteristice**:

- Investiția este supradimensionată în raport cu nevoile și dimensiunea firmei.
- Rata de creștere sau rentabilitatea prevăzută sunt prea mici pentru a justifica mărimea investiției.
- Cererea de finanțare externă, limitată de o atitudine prudentă sau de capacitatea de îndatorare a firmei, este însoțită de o mobilizare excesivă a fondurilor proprii

Riscul prețului pieței

Riscul prețului pieței apare în cazul operațiunilor de export-import din cauza variației în timp a valorii tranzacției, respectiv între momentul încheierii contractului extern și momentul încasării sau al plății:

- **Pentru exportator,**
- **Pentru importator.**

Riscul valutar

Riscul valutar reprezintă efectul potențial pe care ar putea să-l aibă modificarea ratelor de schimb asupra contului de profit și pierderi și asupra bilanțului contabil al unei firme.

Tehnici interne de reducere a riscului valutar

Când efectuați exporturi, vă recomandăm să utilizați următoarele tehnici de reducere a riscului valutar:

- 1. Stabiliți prețul de vânzare a bunurilor sau serviciilor în moneda în care sunt efectuate cheltuielile de producție ale acestora.**
- 2. Inserați în contractele de vânzare o clauză de modificare a prețului în funcție de evoluția cursului de schimb al monedei țării în care se face exportul, pentru a proteja marja de profit.**

Tehnici interne de reducere a riscului valutar

3. Includeți în contracte o clauză care să permită retragerea firmei în momentul în care nivelul profitului a atins o limită inacceptabilă, fără obligativitatea plătirii unor penalități legale (de exemplu, rata profitului brut a scăzut în trimestrul IV 2001 sub 2%).
4. În momentul în care apare expunerea la riscul valutar, derulați o tranzacție comercială într-o valută egală ca valoare și de sens opus cu o alta (de exemplu, vânzarea de mărfuri în paralel cu contractarea unui credit, ambele operațiuni exprimate în aceeași valută).

Tehnici interne de reducere a riscului valutar

- 5. Contractați un împrumut într-o monedă străină pentru a achiziționa bunuri sau servicii exprimate în aceeași monedă.**
- 6. Amânați sau grăbiți plățile în funcție de modul în care anticipați micșorarea sau creșterea cursului de schimb.**